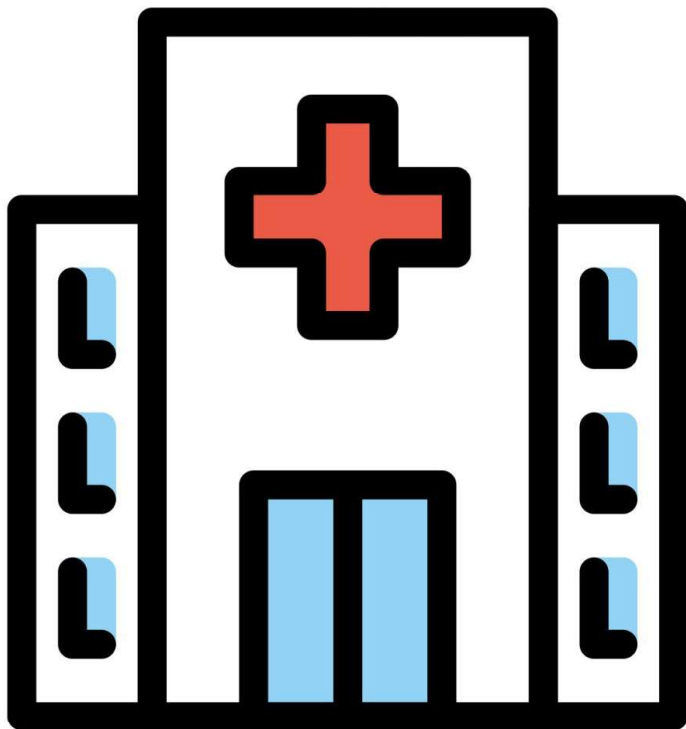

Guia bàsica de la **incapacitat temporal**

UNIÓ GENERAL
DE TREBALLADORS
I TREBALLADORS
DE CATALUNYA

Edició: UGT de Catalunya
Elaboració i dinamització: Secretaria de Política Sindical-Salut Laboral
Disseny i maquetació: Juan Antonio Zamarripa
Imatges: Openmoji.org
Servei Lingüístic: Magda Gascon

Amb la col·laboració de

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

Què és la incapacitat temporal?

La incapacitat temporal és la situació en què es troba la persona treballadora que està temporalment incapacitada per treballar i necessita l'assistència sanitària del **sistema públic de salut (a Catalunya)** o de la **mútua col·laboradora amb la Seguretat Social**.

A més de l'assistència sanitària, les persones que es troben en aquesta situació tenen dret a percebre un subsidi econòmic; la finalitat és pal·liar l'absència de salaris derivada de la impossibilitat de treballar.

Les causes que poden provocar aquesta incapacitat són:

Malaltia comuna o professional

La malaltia comuna és la patologia que no té relació amb la feina, com ara la grip, els dolors musculars degeneratius, etc.

La malaltia professional és la patologia que té una causa directa amb la feina, com ara els problemes musculoesquelètics, càncer laboral, etc.

Accident, sigui o no de treball

Un accident és una situació inesperada i no volguda que en general provoca danys, lesions o conseqüències negatives en què el treballador o treballadora deixa de treballar per causes que tinguin causa directa amb la feina o no.

Períodes d'observació per malaltia professional en els quals es prescriu la baixa de la feina

Són les situacions en què no queda clar si la patologia que afecta el treballador o treballadora pot ser d'origen professional o comuna. .

Prestació econòmica del subsidi durant la incapacitat temporal

Durant la situació d'incapacitat temporal es produeix la suspensió de la relació laboral, de manera que cessen les obligacions de treballar i remunerar el treball. .

Qui se'n beneficia?

Són beneficiàries d'aquesta prestació les persones que compleixen els requisits següents:

- Estar afiliades i en alta o en situació assimilada a l'alta (com per exemple estar a l'atur) en la data de la baixa.

Si la incapacitat deriva d'accident de treball o malaltia professional, es consideren de ple dret afiliats i en alta, encara que l'empresa hagi incomplert les seves obligacions (com per exemple, encara que l'empresa no l'hagi donat d'alta a la seguretat social).

- Tenir cobert el període mínim de cotització exigint en cas de **malaltia comuna**, fixat en 180 dies dins dels 5 anys immediatament anteriors al dia de la baixa.

En cas **d'accident, sigui o no de treball**, i de **malaltia professional**, no s'exigeix període previ de cotització .

Quina és la quantia del subsidi?

La quantia del subsidi s'estableix en funció de la base reguladora i dels percentatges aplicables a aquesta:

El percentatge és el següent:

- **En cas de malaltia comuna i accident no laboral:**
 - ▮▮ 60% des del dia 4 fins al 20 ambdós inclosos.
 - ▮▮ 75% des del dia 21 en endavant.
- **En cas d'accident de treball i malaltia professional:**
 - ▮▮ 75% des del dia en què neix el dret (l'endemà de l'accident o del reconeixement de la malaltia professional).

Quan neix el dret a subsidi?

- En cas de **malaltia comuna o accident no laboral**, des del tercer dia de la data de baixa a la feina (*oficialment, els tres primers dies van a càrrec del treballador/a, excepte que es millori per conveni col·lectiu*); en cas de dubte, consulta-ho a la teva Federació, sector o delegació territorial.
- En cas d'**accident de treball o malaltia professional**, des del dia següent al de la baixa a la feina, i el salari íntegre corresponent al dia de la baixa va a càrrec de l'empresa.

Quina durada té el subsidi?

- En cas d'accident o malaltia, sigui quina sigui la causa (**laboral o comuna**), la durada és de **12 mesos** prorrogables per altres 6.
- En cas de períodes d'observació per malaltia professional, **sis mesos prorrogables per sis més** quan es consideri necessari per a l'estudi i diagnòstic de la malaltia.

Quan s'extingeix el subsidi?

- Pel transcurs de termini màxim establert per a la situació d'incapacitat temporal de què es tracti (**12 mesos**).

Quan la situació d'incapacitat temporal **s'extingeixi pel transcurs de termini màxim**, s'examinarà necessàriament, en el termini màxim de tres mesos, l'estat de la incapacitat a l'efecte de qualificar-ne **el grau d'incapacitat permanent que correspongui**.

En aquells casos en què, **continuant la necessitat de tractament mèdic**, la situació clínica de l'interessat fes aconsellable demorar la qualificació, aquesta es pot endarrerir pel període necessari, que **en cap cas podrà sobrepassar els trenta mesos** següents a la data en què s'hagi iniciat la incapacitat temporal (baixa).

- Per alta mèdica del treballador/a , amb o sense declaració d'incapacitat permanent.
- Per haver-li estat reconegut el dret a la pensió de jubilació.
- Per mort de la persona beneficiària.

Per la incompareixença injustificada a qualsevol de les convocatòries per als exàmens i reconeixements mèdics establerts per l'Institut Nacional de la Seguretat Social o la mútua col·laboradora amb la Seguretat Social (mútua d'accidents de treball).

Es perd o suspèn el dret a subsidi en els casos següents:

- Quan la persona beneficiària hagi actuat fraudulentament per obtenir o conservar aquesta prestació.
- Quan, sense causa raonable, la persona beneficiària rebutgi o abandoni el tractament que li sigui indicat.

Reconeixement del dret

El reconeixement del dret a subsidi correspon:

- Quan la situació **derivi de malaltia comuna o accident no laboral** a l'**Institut Nacional de la Seguretat Social** o, si s'escau, a la mútua col·laboradora amb la Seguretat Social (**mútua d'accidents de treball**) , quan l'empresa hagi optat per formalitzar la cobertura d'aquesta prestació amb una mútua.
- Quan derivi d'**accident de treball** o **malaltia professional** a l'**Institut Nacional de la Seguretat Social** o a la **mútua col·laboradora amb la Seguretat Social** (**mútua d'accidents de treball**).
- A les empreses autoritzades a col·laborar voluntàriament en la gestió del Règim General, quan la causa correspongui a la contingència comuna i/o accident no laboral.

Pagament de subsidi

Segons el cas, el pagament del subsidi anirà a càrrec de l'entitat gestora (INSS), de la mútua col·laboradora amb la Seguretat Social (mútua d'accidents de treball) o la mateixa empresa.

- Quan la baixa derivi de **malaltia comuna o accident no laboral** , els dies compresos entre el **quart i el quinzè, ambdós inclosos** , són a càrrec de l'empresa, **la resta va a càrrec de l'entitat gestora (INSS) o la mútua.**
- Si la incapacitat temporal deriva de contingències professionals (**accident de treball o malaltia professional**) el pagament és a càrrec de l'entitat gestora (INSS) o de la mútua d'accidents de treball.

En els dos casos és l'empresa que, a la pràctica —encara que no li correspongui—, fa l'abonament de la prestació en règim de pagament delegat, i després recupera la quantitat aportada de la mútua o de l'entitat gestora (INSS).

De tots aquests apartats que hem anat llegint, volem remarcar la importància que tenen el compliment de dos aspectes de la incapacitat temporal:

1. Assistència a les convocatòries

Quan la «baixa» correspongui a una **malaltia comuna**, si rebem una trucada, telegrama o un burofax de la mútua de l'empresa convocant-nos a un control a les seves instal·lacions , vol dir que la nostra empresa ha contractat amb la mútua d'accidents de treball la gestió econòmica de la incapacitat temporal per

contingències comunes, i la mútua pot fer-nos controls de la nostra baixa. Per això, és molt important no negar-nos als controls, perquè si no hi anem poden sol·licitar una alta administrativa a la inspecció mèdica (ICAM), que vol dir que estarem de baixa mèdica, però no cobrarem el subsidi (sou). ✍️

La mútua no pot donar-nos l'alta, això correspon al personal mèdic del sistema públic de salut (CAP), però sí que pot fer una proposta d'alta a l'ICAM (inspecció mèdica).

2. Compliment del tractament 🧐

És molt important que si estem seguint un tractament 📋 per accident de treball o malaltia professional, el seguim al peu de la lletra, ja que si no ho fem així la mútua pot donar l'alta a efectes immediats i deixar de pagar-nos el subsidi.